

ШУМЕНСКИ ОБЩИНСКИ ВЕСТНИКЪ

ИЗДАНИЕ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВѢТЪ. ИЗЛИЗА ВСЪКИ ПЕТЪКЪ.

ТАКСА ЗА ОБЯВЛЕНИЯ:

На обществ. учреждения по 1-50 лв. на кв. с. м.
За частни — по споразумение.

АБОНАМЕНТЪ:

За година — 45 лева.
За 6 месеца — 25 лева.

ЕДИНЪ БРОЙ 1 ЛЕВЪ.

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ —
КЪМЕТСТВОТО.

ВАЖНО ЗА ПЧЕЛАРИ!

Продаватъ се 7 даданблатови кошари и единъ старъ кошаръ, съ всички пчеларски принадлежности. Споразуменхе при **ХРИСТО СЛАВОВЪ** гостилничаръ ул. „Славянска“.

ПРОДАВА СЕ ДВУЕТАЖНА КЪЩА

въ най хигиеничната част на града — задъ II-та прогимназия № 971, която е ДВУЕТАЖНА съ две постройки, маза, пералня и вода за пиене. За споразумение до **ГЕОРГИ ИВ. ПОПОВЪ**, учителъ въ Шуменъ.

ОБЯВА.

ПОДЪ НАЕМЪ СОБСТВЕНИЯ СИ ДЮКЯНЪ

въ новопостроеното си масивно здание, находяще се край шосето на кавалерийскитъ казарми. Дюкяна е удобенъ за тютюневъ, яйчарски и др. складове големина 16 дължина и 7 широчина вътрешно, горе съ галерия, дола полкованъ съ дъски половината. може и за др. цели.
В. Василевъ.

СПОМЕНА ЗА ПЛАТЕНАТА СУЩА СЕ ЗАГУВВА, А ТОЯ НА КАЧЕСТВАТА И ТРАЙНОСТТА ОСТАВА.

ВАЖНО! ВАЖНО!

ПЧЕЛАРИ НА ВЕЛОСИПЕДИТЪ ВЪ ШУМЕНЪ!
„Ла Французъ“ е победителя на почти всички надбягвания „Лапицъ“ получилъ I ви награди въ обиколката на Франция и България. По своята солидностъ и левостъ **КОМБОРИРАТЪ ВСЯКА ДРУГА СИСТЕМА.**

КОЛОЕЗДАЧИ и любители на спорта преди да си купите **волосопедъ** опитайте „La fronzex“ и „Laple“ които съ складиранни при главния представителъ за Шуменъ и околията **Янко А. Калчевъ** ул. „Славянска“.

Продажба въ брой и специални условия за **домизплащане**

ГОЛЕМИ УЛЕСНЕНИЯ ЗА КУПУВАЧА

Въ бюрото ми ще намерите всички велосипедни части и други технически артикули.

Съ почитание: **Я. А. КАЛЧЕВЪ.**

ВНИМАНИЕ!

ПОРЪЧКА ОБУВКА ПОРЪЧКА
СЕ ИЗРАБОТВАТЪ ПРИ ОБУЩАРНИЦА
„КРАСИВАТА ОБУВКА“
отъ добри работници и съ **СОЛИДЕНЪ**
Европейски материалъ.

Фасони последни моди.

Опитътъ е най-сигурната гаранция да Ви увери.

Съ почитъ: **К. ИВ. ТОПЧИЕВЪ** — ул. „Казаджийска“

ДАВА СЕ ПОДЪ НАЕМЪ 3 СТАИ И МАЛКО САЛОНЧЕ
БЕЗЪ ДВОРЪ И КЛОЗЕГЪ удобно за кантора, кабинетъ и за клубъ. Находящо се на ул. „Славянска“ 659 надъ бюрото на Янко Калчевъ.
Споразумение въ **БЮРОТО.**

Общината и училището.

II.

Направихме тази къса екскурзия изъ историята на живота на училищното настоятелство не за друго, а да напомнимъ на всички онѣзи „нови общественици“, „журналисти“, органи на „обновлението“ и пр., кой и какъ схваща въ широчина и дълбочина понятието да се работи въ интереса на училището. До като новитъ общественници, въ устата на които думата „обновление“ е изникнала като пролѣтна рѣпа, наредъ съ органитъ на „обновлението“ смѣтагъ за най-изгодно да се работи за интереса на училището и учебното дѣло чрѣзъ похватитъ и разбиранията на едно врѣме десетки години назадъ, и пакъ да се перчатъ че служатъ на демокрацията и на демократични принципи и идеи, другитъ „старитъ влѣхви“ (тъй наричани отъ тѣхъ) не подвигватъ опашка прѣдъ насилието, а съ твърдостъ отбиватъ това насилие, за да се усигури свободата на дѣйствието на единъ институтъ, създаденъ не за сѣнка отъ законитъ ни, а да работи съ пълното съзнание за отгосорността, която носи като изборенъ институтъ за прѣуспяването на училището. Зашото не е нищо друго, а насилие е. да разгонимъ инцидентно едно току шо избрано учил. настоятелство, едва шо почнало своята работа, за да хвърлимъ интереситъ на училището въ краката на една неотговорна чиновническо-административна комсия; насинници сж всички онѣзи обновители и тѣхни органи, които тъй хайдушки искатъ да завладѣватъ мѣстата на изборни институти. На старъ езикъ този начинъ на дѣйствието се казваше „партизанство“, на новия езикъ на обновителтъ тъй какъ се казва, не знаеми, но той трѣбва да се нарече „долно дребнаво партизанство“, не съотвѣтствуващо никакъ на великитъ задачи на „обновлението“.

Училищното настоятелство намѣри едно положение не по сносно отъ това, което наслѣди общ. съвѣтъ.

Още прѣзъ първото лѣто се прѣдприеха и се извършиха въ училищата масалежащи ремонти, за които се харчиха порядъчни суми.

Тѣзи ремонти се извършиха не безъ съдѣйствието на общ. управа, сумитъ за тѣхъ се отпуснаха не отъ окр. учил. съвѣтъ, а отъ общината.

А между това, нека това добръ се запомни, година по-рано, при друго управление, нито учители, нито просвѣтитѣ органи, нито пкъ общественници — журналисти, надянали самоволно мнѣнията да просвѣщаватъ и напжватъ общ. мнѣши, жбъ не убѣлваха да изнесатъ тогавашното състояние на училищата и да го подхвърлятъ на публична критика. Зашото тогава „друго управление бѣше“, то не прощаваше за най-невинната критика. Просвѣтитѣ органи заедно съ Шуменската журналистика бѣха за благоразсждили да кротуватъ. И не само да кротуватъ, но на по-голъма сигурностъ, въ окръжни съвѣти и учил. съвѣти вѣнци да виятъ на шефа на училищата въ страната.

Учил. Настоятелство гласува своѣ бюджети на размѣръ на 3767716. Думата е за 1923/24 год. Въ него се прѣдвиждаше помощъ отъ общината 3527000 Общ. съ вѣтъ даде мнѣние тъй гласуваня училищенъ бюджетъ да се утвърди. Съображението бѣ, че учил. н-во най-добръ познава нуждитъ на училището и слѣдователно най-добръ може да нагоди бюджета си за посрѣщането на тѣзи нужди.

Въ този бюджетъ бѣ прѣвидено да се даде сврѣхъ редовната заплата редовното врѣменно добавъчно възнаграждение и процентно увеличение и по 3600 лв. годишно на нѣски учителъ отъ народнитъ училища и реалкитъ.

Общинскитъ съвѣтъ не се противопостави на това желание на учил. настоятелство да подпомогне учителя въ изживѣване на днешния тежъкъ и мжченъ

животъ. Гласуваната помощъ на училищата по Общинския бюджетъ за сѣщата финансова година прѣдстиляваше 1/4 отъ утвърдени общински бюджетъ.

Общинския бюджетъ прѣзъ сѣщата година, въ течението ѣ не можа да се реализира въ пълния си размѣръ. Той биде реализиранъ въ двѣти ситрети, съобразно съ това едната трета отъ общия приходъ бѣ дадена на учил. настоятелство.

Пита се: има ли тукъ незначитане, неглижиране, нехайство къмъ училището отъ страна на общ. управа?

Отговаряме: само скодоумни хора, хора, които нѣматъ понятие отъ бюджетъ; хора, които искатъ да плещатъ, но не и работа да вършатъ; хора заблудени въ своя тѣсенъ съсловенъ егоизмъ; органи, които нѣматъ куражъ да хвърлятъ свѣтлина върху положението, когато бѣдатъ атакувани вѣстникари, които си служатъ чрѣзъ сензации и общественитъ клюки и интриги за да живѣятъ; само тия хора, макаръ въ едно тѣй реально положение намѣрватъ, това, което нѣма: нехайство.

Какъ учил. настоятелство е упражнявало бюджета си за казаната 1923/24 финансова година, това не ни интересува. Прѣдъ насъ е отчетъ на н-вото за тази година. Нека извършимъ единъ малкъ анализъ на този отчетъ.

Д-ръ П. Д. Скорчевъ.
Нафуганата и левото вълнуване въ Шуменъ.

II

Какъ се проявява заболяването отъ инфлуенца?

Единъ до три дни слѣдъ заразяването — толкова трае инкубационниятъ периодъ — болестъта започва внезапно, съ трѣпки и бързо покачване на температурата и голѣма обща смаваностъ. Въ рѣдки случаи инфлуенцата започва съ падане въ несвѣсть, или съ конвулсии или пкъ съ силно залисване на главата. При потекитъ епидемии се случватъ заболявания, които се прѣдждатъ отъ душевни

разстройства и маниакални състояния, а температурата почва да се повишава едва следъ 1—2 дни.

Траенето на боледуването при неусложнена инфлуенца не продължава по вече отъ няколко дни и оздравяването настъпва скоро. Твърдѣ често обаче реконвалесценцията (оздравяването) бива много продължителна и макаръ че оздравяващият вече показва нормална температура, той все още продължава да се чувства смазанъ, безсилень, липсва му бодростъ и охота къмъ работа, изпитва невралгични болки и се намира въ едно нервно състояние, което може да трае съ седмици. Въ ония случаи, при които сърдцето е задѣнато, възстановяването му трае извънредно дълго.

Твърдѣ обикновено явление при инфлуенцата сѣ тѣ нарѣченитѣ *рецидиви* (повторения), които настѣпватъ нѣколко дни следъ като температурата свършено е спаднала. При тия рецидиви или се повтарятъ първоначалнитѣ болестни признаци, или пъкъ се явяватъ усложнения, като напр. пневмонии и др. Рецидивитѣ се дължатъ на останалитѣ въ тѣлото на заболѣлия инфл. бацили.

Болестната картина при инфлуенцата е твърдѣ разнообразна, въ зависимостъ отъ това кои органи системи сѣ най-силно нападнати отъ заразата. Инфлуенцата обхваща прѣдимо или дихателнитѣ, или храносмилателнитѣ органи или пъкъ токсичитѣ (огровитѣ) на Пфайферовитѣ бацили засѣгатъ нан вече централната нервна система.

При типичната инфлуенца се наблюдава следната картина. Зразения почти внезапно за почва да ъзнее, да го тресе и скоро го обхваща силно трескаво състояние съ твърдѣ висока температура до 39—40°, която трае 4—5 дни. Болниятъ изпитва голѣма отпадналостъ и болки въ коститѣ, мускулитѣ, въртения на ржцетѣ, краката, грѣста и вратнитѣ жили, които той чувствува нужда да бждатъ мачкани и разтривани. Явяватъ се доста мжчителни болки въ главата, особено въ челото, виене на свѣгъ и чувство на голѣма отпадналостъ, като че ли болниятъ страда отъ нѣкога твърдѣ тежка болестъ като тифусъ и др. Пикочѣта бива тъмна и намалена, далакѣгъ често се угодѣява и става болезнень. Очигѣ се зачеряватъ и смѣдятъ, явява се твърдѣ упорита и мжчителна хрема, кашлица, при която гърлото се „дере“ и кашлещиягъ изпитва много мжчително глождене и дращене подѣ гърдната костъ. При всѣко кашлене болкитѣ въ глава-

та се засилватъ, тя става като „жпанъ“. Явяватъ се мжчителни болки и въ долнитѣ и страничнитѣ части на гърдния кошъ. Често изобилень по тѣ измжчава болитѣ.

Обаче много често се случва шото инфлуенцата да мине безъ всѣкакви кашлица или пъкъ последната не трае дълго и следъ 24—48 ч. при силно изпотяване болестъта се привършва.

Понѣкога повишената температура скоро пада и болниятъ въ продължение на 1—2 дни показва нормална Т°. Обаче следъ това тя пакъ се покачва, макаръ и само до 37°—38° и тѣй продължава доста дълго врѣме безъ болнитѣ да проявява други болестни признаци като кашлица, болки и др., поради което таква инфлуенца твърдѣ наподобяватъ тифусъ и често фалшиво биватъ считани за „паратиф“.

Прѣзъ настоящата епидемия ние имаме тукъ твърдѣ много случаи съ силни кръвотечения било отъ носа, било отъ грѣкляна (*хеморагиченъ т. е. кръвотечень ларингитъ*), при нѣкои отъ които изтеклата кръвь достигна до по-всече отъ ¼ литръ. Такива кръвоизлияния, по незнаение, често се схващатъ за туберкулозни кръвохрачения и силно изплашаватъ болнитѣ и тѣхнитѣ близки.

Ако възпалителнитѣ процеси въ дихателнитѣ тржби се разпростратъ по надѣбоко явява се *бронхитъ*, който ако обхвае най-тънцитѣ бронхиални разклонения прѣдставлява по тежко заболяване (*капиларенъ бронхитъ*), при чийто поява температурата наново бѣрао се покачва до 39°—40°. Задуха, бодежъ, кърваво-рждини храчки показватъ настѣпващата пневмония. Гѣздо следъ гѣздо (пневмонично) се появява и тя може да продължи твърдѣ дълго и да обхвае и двѣтѣ страни, макаръ следъ едноседмично траене температурата да е спаднала. Върху другитѣ бѣлодробни усложнения при инфлуенцата ние тукъ не ще се спираме, а ще прѣминемъ къмъ инфлуенцитѣ разстройства на *централната нервна система*.

Покрай дихателнитѣ органи още и нервната система е, която особено често се засѣга отъ Пфайферовитѣ бацили, които или самитѣ се загнѣздатъ въ нея и причиняватъ органични болестни измѣнения, или пъкъ дѣйствуватъ на нервнитѣ клѣтки чрѣзъ своитѣ токсини, т. е. чрѣзъ произведенитѣ отъ бацилитѣ отровни, които причиняватъ нарушения на функциитѣ на нервнитѣ апарати.

Ний видѣхме, че болки-

тъ въ главата, особено въ областъта на веждитѣ сѣ твърдѣ силни и понѣкога могатъ да взематъ характеръ на невралгии въ единъ или въ всички три клона на триклонестия нервъ (тригемикусъ), при което се явяватъ силни изстрѣлващи болки надъ веждитѣ, а сжщо и въ зжбитѣ на горната и долната челюсти. Такива мжчителни и навѣрменитѣ стрѣлващи невралгични болки се появяватъ и въ междуребрениитѣ нерви, а сжщо и въ кръста, опашката или въ крака (*ишиасъ*). Тѣзи невралгични болки, както и ония на мускулитѣ на кръста, бедритата, прасетата (*миалгия*) иматъ свойството особено да се засилватъ въ опрѣдени часове напр. *нощемъ*.

Възпаления на отдѣлни нерви (*невритъ*) при инфлуенцата не сѣ рѣдкостъ и се изразяватъ въ болки напр. на ржката, които обхващатъ и прѣститѣ откъмъ малкия прѣстъ (възпаление на улнарния нервъ) или ония откъмъ палеца (невритъ на радиалния нервъ). Понѣкога се случватъ парези (схващания) на лицевия нервъ (*Nervus Facialis*) съ едностранно изкривяване на лицето, което обикновено скоро изчезва или понѣкога сѣ парези и на очнитѣ мускули (кривогледство) и др.

Ако заразата причини възпаление на самото мозъчно вещество, явява се тѣй наечения *енцефалитъ**). Той започва внезапно съ схващания (парализа) на едната половина на тѣлото и се придружава отъ високо покачване на температурата, болки въ главата, блънувания, безсъзание, конвулсии.

Спорѣдъ сѣдалището на възпалителния процесъ, т. е. спорѣдъ мозъчнитѣ центрове, които сѣ задѣнати отъ заразата послѣдватъ и разни болестни явления: изкривяване на лицето, невъзможностъ да се говори (моторна афазия) и др.

Ако бацилитѣ, които по лимфатичнитѣ сждове въ

носа могатъ да бждатъ отнесени въ мозъчнитѣ обвивки причиняватъ въ послѣднитѣ възпаление, може да послѣдва *менингитъ*. Сжщо и *хистерия* и *невростения* могатъ да послѣдватъ инфлуенцата, като изразъ на функционално разстройство на централната нервна система вслѣдствие инфлуенцитѣ токсини.

Ако заразата е засѣгнала прѣдимо коремнитѣ органи, инфлуенцата взема характеръ по-вече на едно разстройство на храносмилателнитѣ органи. При всѣка инфлуенца еднакво често

*) инфлуенцитѣ енцефалитъ е сжждественъ съ *лешаричиятъ енцефалитъ* (сѣнна болестъ), отъ който имаме тукъ нѣколко случаи и за който прѣзъ нѣмнитѣ седмици ше говориха отъ страна на „Комит. за народни четения“ въ читал. „Арх. Миклашъ“.

се наблюдава липса на апетитъ. Язикътъ при коремнитѣ форми бива силно обложенъ съ единъ дебелъ сивкавъ слой, джжѣгъ мири са лошо. Явява се многократно повръщане, често съ зелени лига (сафра), понеже при празния стомахъ злѣчката се изкарва нагорѣ чакъ отъ 12-прѣстното черво.

Прѣзъ настоящата епидемия имаме тукъ въ Шуменъ твърдѣ много случаи, при които инфлуенцата се изрази почти единствено въ *честйо повръщане*. У една млада туркиня повръщането продължи около двѣ седмици а въ другитѣ случаи отъ 2 до 5 дни. При коремната инфлуенца много отъ нашитѣ болни изпитваха тежестъ и болки въ областъта на стомаха и всѣко пиане и натискане въ тази областъ болнитѣ осѣщатъ твърдѣ мжчително. Диарии, имащи често видъ на дизентерия, съ кръвь и слузъ и коремни болки сжщо често се наблюдаваха при тази годишнитѣ ни болни. При тия коремни форми температурата не бива твърдѣ висока, обаче тя трае доста дълго врѣме. Въ ония случаи, когато тя е висока и диарнитѣ взематъ тифозенъ характеръ твърде лесно тия инфлуенци могатъ да се смѣтчатъ за тифусъ, още повече, че у мнозина отъ нашитѣ пациенти пулсѣтъ сравнително високата температура бѣше твърдѣ *бавенъ*, а при това се явяваше и *кървотечение* изъ носа—два иначе характерни за тифознитѣ заболявания признаци.

Не рѣдко възпаленията се ограничаватъ около слѣдното черво и наподобяватъ *апендицитъ*, какъвто при инфлуенцата дѣйствително може да се развие.

Освѣнъ споменатото бавно биене на пулса (80—90 удари или 39—40°), често се наблюдава и твърдѣ *учестненъ* пулсъ, а по нѣкога неправилностъ въ ударитѣ на сърдцето и много слабо биене на послѣднитѣ.

Всичко това се дължи на отровното въздѣйствие на токсинитѣ на Пфайферовитѣ бацили върху нервитѣ и мускулитѣ на сърдцето.

Както при тифусъ и др. заразни болести, тѣй и при инфлуенцата се случва възпаление и запушване на венитѣ — *тромбофлебитъ* и *тромбоза на венитѣ*.

При инфлуенца кожата често се изприща и силва

било като копривна тилило като бруснична скарлатина и др. Понѣкога сжщо се явяватъ прищени (*херпесъ*).

Понѣкога инфлуенцата взема *хрониченъ* характеръ и се проявява въ разнообразни разстройства на храносмилателни, сърдечни, ржжнитѣ и вѣтрдяни органи, бѣлодробни разстройства и др.

Особено сж угрозени инфлуенца охитчавитѣ лѣхнава туберкулоза да се възпламени отъ инфлуенца и да се прѣвѣ пневмония и бѣрза сж

Отъ изложеното ставъ О че инфлуенцата е еднѣкога твърдѣ опасна жителна болестъ, която го лесно и твърдѣ бѣ прѣдава отъ болни здрави.

Мѣркитѣ, които могли да вземемъ за ниченне на заразата почти безрезультатни то въ едно кратко мнозина се заразява заболяватъ и ставатъ сители на заразата.

Слабитѣ, охитчавитѣ старцитѣ трѣбватъ грижливо да се пазятъ не се заразятъ и трѣбватъ посѣщаватъ общи съ театри и пр., дѣто се намиратъ лекоболнитѣ заразяватъ въз. Не трѣбва да се поватъ и болни отъ инфлуенца, по неже имъ бива тѣлна съразенъ въздухъ. Тѣва да се прѣдпазваме простуда, запотпяване лагане на вѣтрѣ и тѣчъ зашото всѣка прѣдпазване прѣдпазване. А болнитѣ ва да се лѣкуватъ и да бѣрзатъ да напушатъ тѣта за да се прѣдпазватъ повторение и усложне

Д-ръ Ат. Стояновъ
Значение на контрола на съестнитѣ продукти

Заразето на най-висшъ законъ Лат. пословъ

Подѣ думата „сѣстни продукти“ ние разбираемъ месото, произведенитѣ наденици, луканки, салопастарми и пр., млѣкото произведенитѣ му: масирене, кашкавалъ, каймакисело млѣко и пр. ржжтѣ, яйцата, дивеча, птици, свинска масъ, мххайверъ и пр. — изобъясичко, шо е отъ живоъски произходъ и служи храна на човѣка.

При дневнитѣ нѣцѣни на сѣстнитѣ продукти, налага се шото тѣбже гарантирана тѣхна здравословностъ, т. е. произходъ отъ здраводобитѣкъ и добродѣенностъ, т. е. годностъ

ПРОДАВА СЕ

по доброволно съгласие ДВУЕТАЖНА КЪЩА

с три стаи и салонъ въ горния етажъ съ една стая и маза въ долния етажъ; отдѣлно кухня и пеши. двуетажно здание горния етажъ плѣния, които събира 650 — 60 кола пѣлвоа и 20 кола алафъ долния етажъ дава 6 — 7 чифта добитъкъ и сайвантъ въ предния дворъ. Съвъ задния дворъ хамбаръ и сайвантъ отъ 16 метра дължина и 6 м широчина съ 1368 кв. метра дворно мѣсто съ Новостражанска частъ № 13 при кръчмата на Димитър Еланджиевъ — Споразумение: РЕДАКЦИЯТА

НА МНОГО ИЗНОСНА ЦЕНА

Продаватъ собствената си масивна къща отъ 5 стаи 10 метра сайвантъ 2 декара дворно място засадено съ АМЕРИКАНСКО ЛОЗЕ, „шасла берландиери“, наоколо се до лозето на Христо Митевъ.

Продаватъ и собствения си БАКАЛСКИ ДЮКЯНЪ находящъ се на ул. „Славянска“, срещу казармита на 10 к. полкъ, съ и безъ инвентаръ и бакалска стока.

Споразумение стопанина ЖЕКО МИНКОВЪ.

ПОВЪДИТЕЛЯ Е

„ГЪОРИКЕ“ ВЕЛОСИПЕДА „ГЪОРИКЕ“

„ГЪОРИКЕ“ спечели при обиколката въ България слѣднитѣ награди:

I награда за цялата обиколка съ бѣгача Георги Абаджиевъ отъ гр. Рааградъ.

II и III награда вънай-дългия етапъ Търново — Русе.

II и IV награда въ най-трудния етапъ Ломъ — Плевенъ.

„ГЪОРИКЕ“ при надбѣгванията на Събора въ Търново спечели:

I асистентъ на знамето

I награда — Шампионатъ на бѣраина

I награда Американско надбѣгване.

I награда Юношеско надбѣгване.

„ГЪОРИКЕ“ печели, защото е най-солидни и лекъ велосипедъ!

„ГЪОРИКЕ“ се прѣдпочита отъ колоезачитѣ!

Дирете „Гъорикъ“ при прѣдставителитѣ за Шуменъ и околията.

К. КАШВУРОВЪ & П. ЯНЕВЪ — ателие „СВРЕНА“.

Пристигнаха всички части за велосипеди.

ВАЖНО ЗА ЛОЗАРИ!

Продаватъ частъ отъ собствените си лози 3 парцели: I-й ПАРЦЕЛЪ, 3 дек. $\frac{3}{4}$ съ 1860 чюкани 3-та годишно. II-й ПАРЦЕЛЪ, 2 дек. $\frac{1}{2}$ съ 1350 чюкани 5-та годишно. III-й ПАРЦЕЛЪ, 1 $\frac{1}{2}$ д. 4 год. 800 чюк. всички америк. лоза.

Споразумение: АЛЕКСИ К. МОШОВЪ — Шуменъ

Костова частъ № 136.

НОВА КНИГА!

ИЗЛЪЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ

КНИГАТА ЗАРАЗА И БОЛЕСТЪ

отъ Д-РЪ П. Д. СКОРЧЕВЪ

1-а стран. 254, съ притурка: I епидемиологична таблица

ЦѢНА 60 ЛЕВА

Книгата се намира за продажъ въ книжарницитѣ на Тодоръ Димитровъ, Вълчо Даскаловъ и у автора.

ОБЯВЛЕНИЕ.

Шуменското Градско Общинско управление обявява, че длъжността II „Градски Инженеръ“ е вакантна, заплатата по шатъ съ 200 лв. мѣсечна прибавка и 2000 лв. годишно добавъчно възнаграждение, върху основната плата, прибавка и добавъчното възнаграждение.

Постъпване веднага. Прѣдпочита се младъ Инженеръ.

Отъ Общината.

консумация безъ опасность за здравето ни.

Ако направимъ едно сравнение на това що е направено въ западъ по контрола на съестнитѣ продукти и това що се прави у насъ, ще констатираме, че ние сме много назадъ въ това отношение, особено въ провинциалнитѣ градове. А въ селата контрола е толкова слабъ, за да не кажемъ никакъвъ. И понеже много сѣ болести тѣ, които се прѣдаватъ на човѣка чрезъ месото, млѣкото и произведенията имъ, то считамъ, че е необходимо едно освѣтление по този толкова важенъ въпросъ. Време е вече да вземаме отъ западъ хубавото, полезното, а не вредното, лука и разврата.

I Контрола върху месото и произведенията му.

Между животинската храна, месото отъ домашнитѣ животни (говеда, овце, кози, свини, птици и пр.) заема първо мѣсто. Месото отъ здрави животни, при умерената му употреба, е едно добро хранително срдство. Споредъ Д-ръ Тодоронъ, то съдържа отъ 15 до 20 % бѣлтъци, малко по-много отъ 1% соли и въ различно количество тлъсти на отъ 1 — 2 % въ слабото говеждо месо, до 45 % въ месото на угоенитѣ свини и гъски. Здраво месо е онова, което е получено отъ закрани здрави животни и въ които не се констатираватъ признаци на разлагане. Обаче, не винаги се коли здравъ добитъкъ, особено въ селата, гдѣто селянина не оставя болния му добитъкъ да умрѣ отъ естествена смъртъ, а го колѣ и консумира месото му или го продава на съседитѣ си или въ града, ако е на близу. Извѣстно е, че дом. животни боледуватъ отъ „туберкулоза“, отъ „антраксъ“ (въгленъ), отъ „шапъ“, отъ „екинокъ“, отъ „трихиноза“, отъ „чума“, гноекрвие (riemia) отъ „панделка“, отъ „шарка“ и пр. Месото на болнитѣ отъ тѣзи болести дом. животни не може да се счита за годно за консумация, защото чрезъ него се рискува да се зарази и консуматора съ една отъ тѣзи болести. Не сѣ редки случаетѣ, когато въ нѣкое село умиратъ членовеѣ на едно семейство, защото се хранили съ месото на закляния волъ, боленъ отъ „въгленъ“ (далакъ). Ако се справимъ съ статистиката въ Германия, ще видимъ, че отъ 18 до 60 % отъ закланитѣ говеда, овце и свини сѣ били болни отъ „туберкулоза“, също 10-30 % отъ дом. птици били туберкулозни. Ето защо ясно е, че контрола върху месото и произведенията му е необходимъ; той трѣбва да бѣде строгъ,

ефикасенъ и да обема въ голѣмъ мащабъ всичнитѣ местни съестни продукти. Контрола въ случая обема: 1) контролъ въ скотобойната; 2) контролъ въ месопродавницитѣ, рибарницитѣ, пазаритѣ, гдѣто се продаватъ дом. птици, върху персонала въ скотобойнитѣ и въ фабричитѣ за салами и др. месни консерви и контролъ върху всички дюкяни, гдѣто се продаватъ хранителни животински продукти (бакалници, бозаджийници, лавки и пр.)

I. Кланцията (скотобойната). Тя трѣбва да отговаря на всички сѣврѣмени хигиенични изисквания: изобилие на вода, вентилация, циментирани подове, отдѣлни клетки за клане на говеда, идеална чистота и редъ. Освѣтътъ това въ кланицата трѣбва да има добръ уредена лаборатория за микроскопично изследване на месата и за трихоскопиране на свинскитѣ меса. Животнитѣ прѣди за колването имъ трѣбва да се прѣгледатъ отъ ветеринарния лѣкаръ, заведующъ скотобойната. Чрезъ този прѣгледъ биха се непозволили много болнави или мършови животни да бѣдатъ закрани. Одобрено отъ лѣкаря месо трѣбва да носи на много мѣста печата на скотобойната; този печатъ трѣбва да бѣде различенъ за различнитѣ меса; въ него трѣбва да е отбѣлзано: „бивоолско месо“, „свинско месо“ и пр. Месаритѣ, касапитѣ и помощния имъ персоналъ трѣбва да бѣдатъ напълно здрави и снабдени съ санитарни книжки, въ които градския лѣкаръ редовно вѣски мѣсецъ да вписва резултата отъ прегледа му. Намѣренитѣ при прѣгледа касапи или работници, че сѣ болни отъ туберкулоза, сифилисъ, триперъ и пр., трѣбва да се веднага отстранятъ отъ работа въ скотобойната, месарницитѣ или саламджийницитѣ. За значението на градскитѣ хали азъ споменахъ въ брой 54 и 55 на вѣстника и туку нѣма да повтарямъ казаното. Добръ ще бѣде общината да направи 3—4 хигиенични коли съ които да се прѣнася месото отъ скотобойната до месарницитѣ срѣщу заплащане, или пъкъ да застави месаритѣ да си направятъ такива по даденъ образецъ, както е въ европейскитѣ градове.

2. Санитарнитѣ и ветеринарнитѣ власти ще трѣбва да правятъ чести и внезапни ревизии на месарници, рибарници, бозаджийници, саламджийници, лавки и пр., като намѣренитѣ въ тѣхъ развалени и вредни за здравето хр. продукти (риби, месо, салами, наденици и пр.) се бракуватъ и веднага унищожаватъ,

а на виновния се съставя актъ за даването му подъ смѣдъ.

Общинскитѣ съвѣти трѣбва ежегодно да прѣдвидятъ въ бюджетнитѣ си суми за обезщетение на месаритѣ, когато добитѣка имъ по болестъ се конфискува въ скотобойната. Съ това ще се избѣгне тайното клане на добитѣка, което е много опасно за здравето на гражданитѣ.

Особено строгъ трѣбва да бѣде контрола върху продуктитѣ, които се ядатъ сурови и слабо печени (наденици, пастърми и пр.) и които се правятъ отъ сурово месо, много пѣти непрѣгледано отъ ветерин. лѣкаръ. Това се случва най-често по селата, гдѣто контрола върху месото и млѣкото е толкова слабъ, за да не кажа никакъвъ. Необходимо е да се уреди и този въпросъ у насъ, като нѣколко близки общини си иматъ единъ общ. ветеринаренъ вѣкаръ.

(Слѣдва)

Предложени и изпитания

(Изъ в. икономически извѣстия)

Smect Frer—Bruxells Boulevard de l'Abattoir търсатъ прѣдставители за своитѣ импортирани платна, прежда и др.

Molino A. Cilindri Siana—Pola, via XX Settembre 62 желаятъ да влезатъ въ връзка съ тукашни износители на царевича.

Union Comersialle pour les Balkans — Anvers 63 rue Anselmo желяе да пласира въ страната ни памукъ и др. артикули.

Машинната фабрика А. Д-во Н. Хайд. търси чѣвъ Австрийската легация въ София — прѣдставители за триори.

Тѣ сѣщо Brodovni Voeget Werke A. G — прѣдставители за своитѣ инструменти и машини.

РЕШЕНИЯ НА ОБЩ. СЪВѢТЪ

Засѣдание на 2 Януарий 1925 год.

ПРОТОКОЛЪ № 1

Статия I.

(Продължение отъ бр. 56).

Съвѣтника Вичо Папозовъ, като счита, че за възкѣпването на хранитѣ виоовна е била държавата, понеже допущнала да бѣдатъ изнесени и сега се внася отъ вънъ, прѣдлага да се вземе рѣшение въ смисълъ, да се иска отъ държавата да поеме половината загуба, която ще се прѣтърпи отъ общината, като отпуща хлѣбъ на бѣднитѣ по намалени цѣни. Констатира, че типовия хлѣбъ много пѣти билъ лошъ, муклявъ и съдържащъ разни примѣси, отъ употреблението на който, много граждани, па и самъ той, сградили отъ стомахъ.

Не е съгласен к' гледището на Господинъ Рашкова, че опасността от липса на храни е минала, защото до новата реколта имало още осемъ мѣсеца, а до колкото му е известно, много селяни били изчерпали припаситъ си и сами търсели храни.

Свѣтника Петко Българовъ намира, че въпроса, който Вичо Папазовъ повдига е новъ и той би трѣбвало да се разгледа въ едно блдно заседание.

Свѣтника Василь Рашковъ сжщо намира прѣдложението на Вичо Папазовъ за неумѣстно, защото съ повдигането на този въпросъ, той се отклонява отъ въпроса, който е сложенъ на разглеждане. Вънъ отъ това, този въпросъ билъ неумѣстенъ, защото България не е васална държава, а като така, съ повдигането на въпроса да поеме държавата частъ отъ загубитъ, които общината би прѣтърпѣла, ако държавата възприеме това искане, тя би слѣдвало да увеличи данъцитъ, които пакъ ще паднатъ въ тягестъ на гражданитъ.

Слѣдва.

ХРОНИКА.

Общин. свѣтникъ Ил. Пастармаджиевъ, който бѣше арестуванъ като комунистъ, си е подалъ оставката. Оставатъ арестувани свѣтниците Вичо Папазовъ и Василь Калдаржмовъ.

Варненската Търговска камара на 8 т. м. е открила редовната си сесия.

1 Шумонска „Нанчова“ прогимназия дава на 14 Мартъ т. г. — сжбота вечерта, въ читал. „Арх. Михаилъ“ забавла съ сценката „Царя на мъдростта“ за въ полза на фонда за беднитъ ученици при сжщата прогимназия.

Поканватъ се гражданитъ да посѣтятъ забавата.

Читалищна конференция се свиква въ София за 21 и 22 т. м. Поканени сж управителнитъ и просвѣтителнитъ тѣла на Окр. читалищни съюзи.

Послѣдниятъ срокъ за снабдяване съ патенти питейнопродавцитъ, изтича на 15 т. м. Който не се снабди съ патентъ до този срокъ, ще бжде прѣслѣванъ за неразрѣшена търговия съ спиртни питиета.

Всички лозари — производители, които искатъ да варятъ ракия отъ развалено вино, трѣбва прѣдварително да заявятъ за това въ общин. управление.

Лицата, които отиватъ въ София, трѣбва да бждатъ снабдени съ лични карти. Инакъ нѣма да имъ се даватъ квартири и хотели.

Общинскиятъ свѣтникъ Анастасъ Х. Василевъ е наговоренъ да слѣди за прѣслѣждане верижната търговия съ съестни артикули.

Заразителни болести въ града, съ изключение на инфлуенцата, не върлуватъ. Слуховетъ, които се носятъ изъ града сж напълно измислени — нека въ подобни случаи населението свикне да се осѣждава въ I град. амбулатория.

По настоящемъ въ града има само единъ боленъ отъ тифусъ и нѣколко болни отъ брусница Болни отъ скарлатина нѣма.

Прѣдупреждение. Нанослѣдкъ въ Шум. Окр. Инженерство зачестиха случаи да се прѣдставятъ проекти за къщи на уговаряване, подписани отъ архитекти, а явно работени отъ други лица, които нѣматъ право на подписване. Понеже тази практика противорѣчи на закона за благоустройството и окръжитъ, които го поясняватъ, държавниятъ архитектъ прѣдупрѣждава всички частно практикущи архитекти и инженери, а така сжщо и домостроителитъ, че за въ бждаше такнива проекти ще се повръщатъ неутвърдени.

Държ. Архитектъ.

Министерството на Вжтр. работи нарежда до Администрат. власти да се слѣди и прѣслѣдватъ опѣзи турци или туркини, които ходили по селата и лѣгали населението съ разданне муски и други измами за да събиратъ пари.

За анализъ сж изиратени стъкла лимонада и 10 проби червенъ пиперъ отъ 10 продавници. Резултатътъ ще бжде оповѣстенъ.

Разпоредено е да се съставятъ актове на опѣзи лица, които си служатъ съ беззисови запалки.

Маларията върлува тмъ дѣто има спокойни водни повърхнини, каквито сж разнитъ локви, блата и гйолища, въ които не влиза добитъкъ да газни да лежи. Най-опасни гпѣзда на маларията сж гйолища съ сравнително чиста вода. За това подобни застоили води не бява да се търпятъ въ близостта на насел. мѣста итрѣбва най-енергично да се отводняватъ.

Срѣщу Еврейскитъ гробища до рѣката има изкопано около 1 м. дълбоко мѣсто дълго по-вече отъ 20 м. въ което се събира едно дълбоко блато. Въ това блато се развъждатъ маларийни комари (анофели) и цѣлата долна частъ на града ще бжде изложена прѣзъ лѣтото на хапането на комаритъ и на заразяване съ малария. За това ние прокопахме и отводнихме това блато, което се използва

само отъ нѣколко кирпичо-производители въ ушърбъ на здравето на цѣлото население отъ долната Костова частъ. Ще се бди дали ще се възстанови блатото, за което и околното население нека да бжде напрекъ.

Глѣбени: хлѣбаря Петъръ Пановъ съ 500 лв. за гдѣто е продавалъ хлѣбъ съ по малко отъ опрѣдѣленото тегло; хлѣбаря Юрданъ Пановъ съ 500 лв., за продаване недоброкачественъ хлѣбъ; хлѣбаря Марко Юрдановъ съ 200 лв. за приготвяне и продажба хлѣбъ съ по голѣмъ примѣсъ царевично брашно; Мустафа Дели-Ахмедовъ и Мустафа Мехмедовъ съ 200 лв. зг изхвърляне на улицата дрипели и вѣхти бракувани хлѣби.

Съ Заповѣдъ № 178 запрѣщава се пушането на добитъкъ изъ ливадитъ.

Шумонска Мюсюманска Вѣроповѣдна Община.

ОБЯВЛЕНИЕ № 79.

гр. Шум., 12 Мартъ 1925 г.

Обявява се на интересующитъ се, че на 23 Мартъ т. г. отъ 9 ч. сутринта до 4 часа следъ обѣдъ въ канцеларията на настоятелството ще се произведатъ публични търгове по спазаряване за продажба на слѣднитъ вакуфски имоти: Дюкани подъ № № 75, 76 и 263 отъ вакуфа „Турнажи Баши“, дюкянъ подъ № 419 отъ вакуфа „Дундаръ“, дюкянъ подъ № 262 отъ вакуфа „Джедиджъ Касапъ“, находящи се на Битъ Пазаръ. Къща подъ № 499 отъ вакуфа „Къджа х. Хюсеинъ“, къща и теке подъ № 907 отъ вакуфа „Агаджами Имамъ еви“, всички въ Полицейска частъ и къща подъ № 844 отъ вакуфа „Пиличъ“ въ Трикладенчевата частъ на гр. Шумень.

Искания залогъ е 10 % върху наддадената сума.

Тържнитъ книжа сж на разположение всѣки прислѣственъ день въ настоятелството.

Отъ Настоятелството.

ОБЯВЛЕНИЕ № 2811.

гр. Шум. 12 Мартъ 1925 г.

Шуменското Градско Общинско Управление обявява на интересующитъ се, че въ канцеларията на сжщото на 23 т. м. отъ 9 до 10 ч. пр. пл. ще се произведе търгъ по спѣшностъ, съ тайна конференция, за доставка на около 1200 куб. м. ломени камъни отъ Шуменскитъ кариери за направата на ул. „Славянска“ до ул. „Панафотъ Воловъ“ (Костова улица) и за направата моста надъ рѣкатъ „Поройна“ при църквата „Св. Възнесение“.

ОБЯВЛЕНИЕ № 940

гр. Шумень, 2 Февруарий 1925 год

Шуменското Градско Общинско Управление на интересующитъ се, че въ канцеларията на 20 Мартъ т. г. отъ 9 до 10 ч. пр. пл. ще педетъргъ съ тайна конкуренция за направата желѣзо-бетоненъ мостъ съ 6 м. отворъ, надъ Поройна въ града.

Приблизителната стойностъ на прѣдприятиелна на около 275,000 лв.

За участие въ търга, конкурентитъ трѣбва да ставятъ документи, изисквани отъ закона за бжотчепността и прѣдприятията и залогъ 5 %.

Тържнитъ книжа сж на разположение всѣки слѣственъ день и часъ въ счетоводното отъ при общината.

Отъ Общ.

Обява!

ДАВАМЪ ПОДЪ НАЕМЪ

новостроеното ни маоинъ здание, ДВУЕТАЖНО съ два салона 650 кв. м. 10 м. годни за разни складове и др. цели. Находяще се на ул. „Славянска“ срѣщу пионеритъ зарми — сега питейно заведение „Овенъ“.

Споразумение стопанитъ: ВР. Млад.

ПРИСТИГНАХА

най солиднитъ плугове „ГЛИН“

и трупици обръщателенъ марка „СИМ“

Въ магазинна ми на ул. „Славянска“, до общин.

Съ Почтание: ХУДИ ИВ. БЪЧ.

НАЙ-СТАРИЯ И МОДЕРЕНЪ ЧАСОВНИКАРСКО-ЗЛАТАРСКИ МАГАЗИНЪ на Христоръ С. Самуелъ — Шумень

който отъ дълги години се помѣщава по-горъ отъ общината, се прѣмества срѣщу Таши Маза, до аптеката на г-нъ Кършевъ, въ бившата книжарница на Спасъ Поповъ.

Пристигна ми нова стока: голѣмъ изборъ ЧАСОВНИЦИ отъ прочутитъ фабрики „ЗЕНИТЪ“, „ОМЕГА“, „ЛОНДЖИКЪ“, „ИНВЕНТА“, „ЮНКАНСЪ“, „БОНИОРЪ“, „СИМА“, „Точенъ Анкъръ“, всички проверени въ фабриката. Всѣкакви дамски украшения, селски кордонъ отъ прочутитъ фабрики и други златарски артикули първокачествени аржентерии: сервизи за сладко, ликьоръ, кафе, чай; бонбонери, фруктиери и др.

Голѣмъ изборъ на стѣнни часовници и будилници.

Въ ателието се приематъ всѣкакви годешни и златарско-часовникарски порѣчки. Работа модерна на солидна и акорутна.

Дѣти значително намалени.

Въ книжарницата на ТЪРГОВСКИ ВСИЧКИ ВИДОВЕ ТЪРГОВСКИ ТЕФТЕРИ Дѣти конкурентни.

Приблизителната стойностъ е около 132,000 лв.

Отъ конкурентитъ се изискватъ документитъ прѣдвидени въ закона за бюджета, отчетността и прѣприятията и залогъ 5% върху приблизителната стойностъ.

Тържнатъ книжа на разположение всѣки слѣственъ день и часъ въ счетоводното отъ при общината.

Отъ Общ.

Печатница ТЪРГОВСКИ — ШУМЕН